

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **P. V.**, narozený dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/63537-925,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/63537-925 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2025, č. j. MPSV-2025/63537-925 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 6. 10. 2023, č. j. 61292/2023/AAJ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně rozhodl podle § 7 a v souladu s § 14 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) tak, že zamítl návrh na změnu výše příspěvku na péči od dubna 2023 a příspěvek na péči poskytoval ve výši 4 400 Kč měsíčně (výrok I.) a snížil příspěvek na péči z 4 400 Kč na 880 Kč měsíčně od listopadu 2023 (výrok II.).

II. Obsah žaloby

3. Žalobce namítal, že se žalovaný neřídil závazným právním názorem soudu vysloveným v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2024, č. j. 21 Ad 10/2024-33, kterým soud zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2024. Žalovaný se totiž důkladně nevypořádal s posudkem PK MPSV ze dne 27. 1. 2021, když obecně uvedl, že přiznání příspěvku na péči v II. stupni byl posudkový omyl. Jeho odůvodnění je zcela nepřesvědčivé, nepřezkoumatelné a odporuje právním předpisům. V prvé řadě nemá úvaha nad tím, jak často k posuzované osobě docházejí osoby poskytující pomoc, žádný posudkový význam. Hodnocení zvládání základní životní potřeby osobní hygiena v doplňujícím posudku PK MPSV je těžko srozumitelné a dle názoru žalobce odporuje právním předpisům. Posudková komise MPSV dospěla k závěru, že žalobce nezvládá provádět celkovou hygienu pro poruchu celkové mobility, nicméně pomoc s celkovou hygienu se mu neposkytuje každý den, proto hodnotila základní životní potřebu tělesná hygiena jako zvládanou. Tento závěr však nemá oporu v právních předpisech, z nich totiž neplyne, že by pomoc se zvládáním základní životní potřeby měla být každodenní. Mezi aktivitami uvedenými v definici základní životní potřeby tělesná hygiena je uvedena i aktivita *provádět celkovou hygienu*. PK MPSV tak měla posoudit, zda žalobce tuto aktivitu zvládá či nezvládá. Označit tuto aktivitu za zvládnutou s odkazem, že se neprovádí každý den, odporuje právním předpisům.
4. Ustanovení § 8 odst. 2 ve spojení s § 10 poslední větou zákona o sociálních službách požaduje posoudit nutnost dopomoci každý den v souhrnu při nezvládání všech nezvládaných základních životních potřeb. Žalovaný dovodil, že nezvládání jedné aktivity uvedené v definici základních životních potřeb nepostačuje k tomu, aby byla potřeba uznána za nezvládanou. To však odporuje názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřenému v rozsudku ze dne 14. 11. 2023, č. j. 5 Ads 8/2023-25, podle něhož je možný závěr o zvládání celé základní životní potřeby na základě zvládání jedné aktivity, měl by však být výjimečný a náležitě a přesvědčivě odůvodněný včetně konkrétních úvah vycházejících z konkrétních zjištění o zdravotním stavu posuzované osoby. Taková úvaha však v posudku ani v napadeném rozhodnutí není. Zvládání základní životní potřeby tak nebylo náležitě a přesvědčivě odůvodněno. Ostatně, jestliže žalobce dle názoru PK MPSV nezvládá aktivitu provádění celkové hygieny z důvodu mobility, pak chybí i posouzení první aktivity ze základní životní potřeby tělesná hygiena (tj. používat hygienické zařízení v jeho sociálním prostředí).
5. Soud požadoval, aby změna stupně příspěvku na péči byla náležitě odůvodněna, mělo být popsáno, k čemu konkrétnímu u žalobce došlo. Doplňující posudek PK MPSV však ani dostatečně neuvedl, v čem má spočívat zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu žalobce. To nelze odůvodnit posudkovým omylem, který má spočívat v tom, že žalobce nezvládá provádět celkovou hygienu pro poruchu mobility, která se však neprovádí každý den, a proto uznání tělesné hygieny měl být posudkový omyl.

6. Žalobce navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný uvedl, že ve věci byl vypracován doplňující posudek o zdravotním stavu, k otázce zvládání celkové hygieny posudková komise doplnila, že u žalobce shledává zachované schopnosti po stránce psychické a senzorické, není přítomna porucha jemné motoriky rukou, z čehož vyplývá samostatnost při běžné hygieně. Dopomoc při celkové hygieně nebyla hodnocena jako dopomoc každodenní ve smyslu § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách a vyplývala především z poruchy mobility.
8. Ke zvládání tělesné hygieny se podrobněji vyjádřil posudek LPS v prvním stupni, s nímž se posudek PK MPSV ztotožnil, kdy vymezil těžké funkční postižení, které by bránilo zvládání této potřeby, to však u žalobce není přítomno. K předchozímu hodnocení závislosti ve II. stupni komise uvedla, že se jednalo o posudkový omyl, protože nebyl splněn předpoklad poskytování každodenní neodmyslitelné péče. Údajnou dopomoc, která nebyla písemně stvrzena, poskytovali kamarádi, kteří nedocházeli každodenně, ale dle potřeby po předchozím telefonickém kontaktu (4 - 5x týdně). Takové zjištění dle komise rozhodně neobstojí pro přiznání vyššího stupně, kde je předpokládána každodenní častá přítomnost pečující osoby.
9. Posudková komise tak setrvala na původním hodnocení zdravotního stavu žalobce pro chronickou obstruktivní chorobu bronchopulmonární, těžký vertebrogenní algický syndrom, žilní postižení dolních končetin, diabetes mellitus s polyneuropatií a další onemocnění uváděná v diagnostickém souhrnu. Komise uznala jako nezvládané potřeby mobility, oblékání a obouvání, osobní aktivity a péče o domácnost.
10. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 16. 4. 2023 žádost o změnu výše přiznaného příspěvku na péči, příspěvek pobíral od roku 2014.
12. Dle posudku ze dne 27. 1. 2021 žalobce nezvládal pět základních životních potřeb včetně tělesné hygieny, ke které bylo uvedeno, že vzhledem k závažnému omezení hybnosti v kyčelních kloubech není schopen bez pomoci druhé osoby použít vanu – tedy bez pomoci není schopen do ní vstoupit a z ní vystoupit, toto je tedy nutné hodnotit jako nezvládání úkonu použití hygienického zařízení a tím pádem i nezvládání celé této základní životní potřeby.
13. Dne 27. 4. 2023 proběhlo u žalobce sociální šetření. V záznamu ze sociálního šetření se k tělesné hygieně uvádí, že žalobce má k dispozici vanu bez sedátka, do vany a z vany mu pomáhají kamarádi, celé tělo si zvládne umýt s pomocí kamarádů. Ústní hygienu zvládá ve vaně při koupání, oholit se zvládne, nehty na nohou i rukou stříhají kamarádi. Dle záznamu má žalobce rovněž velké problémy s mobilitou. Dále je uvedeno, že o žalobce pečují celkem tři kamarádi, kteří ho navštěvují asi 4 - 5x týdně a dle potřeby.
14. Podle posudku ze dne 8. 8. 2023, č. j. LPS/2023/1694-P10 (dále jen „prvostupňový posudek“) se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronická obstrukční plicní nemoc, mobilita omezena i pro těžký chronický

vertebrogení algický syndrom, dále diabetes mellitus a obezita. V případě žalobce jde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Žalobce konkrétně potřebuje pomoc při zvládáních životních potřeb mobilita, oblékání a obouvání, osobní aktivity a péče o domácnost (což je shodné, jako při posouzení v roce 2020).

15. Na základě prvostupňového posudku vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí ze dne 6. 10. 2023, kterým zamítl návrh žalobce na zvýšení příspěvku na péči od dubna 2023, poskytoval tento příspěvek ve výši 4 400 Kč měsíčně a zároveň žalobci od listopadu 2023 snížil výši příspěvku na péči z částky 4 400 Kč měsíčně na 880 Kč měsíčně.
16. Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolal. Namítal, že nezvládá ani základní životní potřebu tělesná hygiena, závěr prvostupňového posudku o jejím zvládnutí je v rozporu s provedeným sociálním šetřením a lékařskými zprávami v posudku. Nebyla zohledněna lékařská zpráva z algeziologie ze dne 21. 3. 2023 dokládající omezení hybnosti v levém ramenním kloubu a problémy s rotací, což vede k nemožnosti manipulace se sprchovou hlavicí a samotné tělesné očisty. Lékařská zpráva dále uvádí nestabilitu bez opory. S kombinací těchto dvou postižení není možno tělesnou hygienu plně a samostatně vykonávat. Pomoc při koupání je uvedena i v lékařské zprávě ze dne 18. 7. 2023 i v záznamu ze sociálního šetření. Dále žalobce upozornil, že v minulosti (rozhodnutím ze dne 23. 2. 2021) mu byl přiznán příspěvek na péči pro II. stupeň závislosti pro nezvládání 5 základních životních potřeb, a to včetně tělesné hygieny, platnost posudku byla trvalá. V prvostupňovém rozhodnutí není nijak odůvodněno, proč došlo ke změně posouzení této základní potřeby na zvládanou. Žádal o přiznání příspěvku na péči ve druhém stupni.
17. V odvolacím řízení byl vypracován posudek ze dne 1. 2. 2024, ev. č. SZ/2023/3268-PH-10 (dále jen „odvolací posudek“) posudkovou komisí MPSV ČR. Posudková komise se usnesla na posudkovém závěru, že žalobce je osobou starší 18 let, která se podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Tento stav byl i k 1. 4. 2023, doba platnosti posudku je trvale. Komise vycházela z posudkového spisu PSSZ, spisu odvolacího orgánu, lékařských zpráv z hematologie ze dne 4. 12. 2023 a 7. 12. 2023 a ze sociálního šetření ze dne 27. 4. 2023. Posudková komise shrnula zjištěné diagnózy žalobce. Dle posudkového zhodnocení je polymorbidní, má výrazné dechové potíže v rámci chronické obstruktivní choroby bronchopulmonální, dlouhodobé bolesti páteře, žilní postižení dolních končetin, cukrovku s komplikující polyneuropatií. Žalobce při chůzi používá hůl nebo chodítko, ven takřka nevychází, případný odvoz mu zajišťují kamarádi. Obleče se většinou sám, někdy při oblékání na ven potřebuje dopomoc. Je schopen komunikovat, je orientován. Většinou se nají pokrmu, který je mu donesen, který si sám naporcuje, ale pro pohybové potíže má problémy s jeho přemístěním. Zvládá základní hygienu, celkovou hygienu s pomocí (pomoc dostat se do i z vany), trpí lehkou inkontinencí, zdravotní péči si obstará sám včetně aplikace inzulinu. Dle sociálního šetření potřebnou

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

dopomoc poskytují kamarádi, kteří jsou na telefonu, a dochází za žalobcem v průměru 4 - 5x do týdne. Posudková komise uznala za nezvládnuté potřeby mobilita, oblékání a obouvání, osobní aktivity a péče o domácnost, tento stav byl i k 1. 4. 2023, kontrola je bezpředmětná.

18. Rozhodnutím ze dne 23. 2. 2024, č. j. MPSV-2024/51057-911 žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.
19. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 8. 2024, č. j. 21 Ad 10/2024-33 zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2024, č. j. MPSV-2024/51057-911 a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V rozsudku soud shledal, že odvolací posudek, ze kterého žalovaný vycházel, nenaplnuje požadavky úplnosti a přesvědčivosti a vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění. Soud vytkl odvolacímu posudku, že poznatky zjištěné z lékařských podkladů nebyly přiřazeny ke konkrétním aktivitám, které musí být posuzovány při zkoumání zvládání základních životních potřeb, v posudku zcela chybělo zhodnocení zvládání jednotlivých aktivit dle Přílohy 1 prováděcí vyhlášky, nebyly v něm kriticky zhodnoceny závěry ze sociálního šetření a nebylo v něm odůvodněno, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu žalobce ve srovnání s obdobím let 2020 a 2021. To je problematické zejména ve vztahu k potřebě tělesná hygiena, která byla od 9. 4. 2020 posouzena jako nezvládaná, a to s trvalou platností. Soud proto žalovanému uložil opatřit si nový posudek či zásadní doplnění původního posudku k potřebě tělesné hygieny, v němž budou vypsány všechny použité podklady, skutečnosti obsažené v lékařských zprávách budou kriticky zhodnoceny, PK MPSV řádně vysvětlí rozpory mezi provedeným sociálním šetřením a poznatky o zdravotním stavu, konkrétní poznatky zhodnotí ve vztahu ke všem jednotlivým aktivitám obsaženým v ust. písm. f) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce, posudek se dále vypořádá se všemi odvolacími námitkami a především se důkladně vypořádá s posudkem PK MPSV ze dne 27. 1. 2021, jenž potřebu tělesné hygieny hodnotí s trvalou platností jako nezvládanou. Posudek PK MPSV bude vypracován takovým způsobem, aby splňoval všechny požadavky na úplnost a přesvědčivost.
20. V novém řízení posudková komise vypracovala doplňující posudek ze dne 20. 1. 2025, ev. č. SZ/2024/2304-PH-3 (dále jen „doplňující posudek PK MPSV“). Posudková komise v něm dospěla ke stejnému posudkovému závěru jako v odvolacím posudku, tedy že žalobce je závislý na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost) z důvodu nezvládání 4 základních životních potřeb – mobilita, oblékání a obouvání, osobní aktivity a péče o domácnost, tento stav byl i od 1. 4. 2023, doba platnosti posudku trvale. Zopakovala závěry odvolacího posudku. Doplnila, že předchozí hodnocení závislosti stupněm II. byl posudkový omyl, protože nebyl splněn předpoklad poskytování každodenní neodmyslitelné péče. Údajnou dopomoc, která nebyla písemně stvrzena, poskytovali kamarádi, kteří docházeli nikoliv každodenně, ale dle potřeby po předchozím telefonním kontaktu (uvedena frekvence 4 - 5x týdně). Toto zjištění je hraničně únosné pro ponechání závislosti ve stupni I., avšak rozhodně neobstojí pro přiznání vyššího stupně závislosti, kde je předpokládána každodenní častá přítomnost pečující osoby, která většinou s posuzovaným bydlí. K potřebě tělesná hygiena pak uvedla, že žalobce má zachované psychické a senzorické schopnosti, nebyla popsána porucha jemné motoriky, z čehož vyplývá samostatnost při běžné hygieně. Celková hygiena není hodnocena jako záležitost každodenní a dopomoc při ní vyplývá z poruchy celkové mobility. Postižení levého ramenního kloubu, u kterého při kapsulitidě došlo

k bolestivému omezení rotací, není postižení, které by mohlo být hodnoceno jako těžká funkční porucha či dokonce funkční ztráta navíc nedominantní horní končetiny, jedná se o postižení léčebně ovlivnitelné a nikoliv trvalého charakteru. Posudková komise zdůraznila, že stávající posouzení je s ohledem na charakter a četnost poskytované pomoci zcela maximalistické a je v souladu s charakterem a stupněm jistě závažného postižení vícečetné interní a ortopedické příčiny, mající dopad na významnou poruchu mobility posuzovaného.

21. Žalobce se k doplňujícímu posudku PK MPSV vyjádřil. Uvedl, že pečující osoba s ním od 1. 8. 2024 bydlí na stejné adrese a poskytuje mu každodenní pomoc, změnu pečující osoby nahlásil. Zvládání tělesné hygieny je problematické z důvodu hendikepu chůze, nikoliv poruchy motoriky. Upozornil na lékařskou zprávu ze dne 21. 3. 2023, dle které má žalobce v posledním roce progresi necitlivosti obou dolních končetin. Dále upozornil na lékařské zprávy ze dne 21. 2. 2024 a ze dne 4. 3. 2024 referující o žalobcově omezené mobilitě.
22. Napadeným rozhodnutím ze dne 11. 3. 2025 žalovaný na základě doplňujícího posudku PK MPSV zamítl odvolání žalobce a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s.ř.s.“), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
24. Soud ve věci samé rozhodl bez jednání, neboť účastníci ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s. souhlasili s projednáním věci bez nařízení jednání a zároveň soud postupoval podle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s.ř.s.
25. Podle § 3 písm. g) zákona o sociálních službách *pro účely tohoto zákona se rozumí zdravotním postižením tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby.*
26. Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách *při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost.*
27. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách *při posuzování stupně závislosti osoby vychází Institut posuzování zdravotního stavu ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.*
28. Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“) *za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání*

Shodu s prvopisem potvzuje S. T.

zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnutí základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.

29. Podle § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.
30. Podle § 2a prováděcí vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
31. Podle § 78 odst. 5 s.ř.s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
32. Soud shledal, že žalovaný v napadeném rozhodnutí ve spojení s doplňujícím posudkem posudkové komise ze dne 20. 1. 2025 nerespektoval právní názor vyslovený zdejším soudem ve zrušujícím rozsudku ze dne 27. 8. 2024, č.j. 21 Ad 10/2024-33.
33. V tomto rozsudku soud uložil, aby v posudku byly vypsány všechny použité podklady. V posudku je však uvedeno ještě méně konkrétních podkladů, než v předchozím posudku, jako podklady jsou uvedeny pouze: posudkový spis OSSZ, spis odvolacího orgánu. Konkrétně však není specifikován ani jeden podklad, ze kterého posudek čerpá, tedy nejsou ani označeny konkrétní lékařské zprávy, které byly jeho podkladem (a není tedy uveden ani jejich obsah). Pokud však není jasné, z čeho komise svá jednotlivá zjištění čerpá, je posudek opět nepřezkoumatelný.
34. Soud ve zrušujícím rozsudku dále uložil, aby byly posouzeny všechny jednotlivé aktivity, které jsou u životní potřeby tělesná hygiena uvedeny v Příloze č. 1 písm. f) prováděcí vyhlášky (dle tohoto ustanovení se za schopnost zvládat základní životní potřebu tělesná hygiena považuje stav, kdy je osoba schopna 1. použít hygienické zařízení, 2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, 3. provádět celkovou hygienu, 4. česat se, provádět ústní hygienu, holit se.) V předchozím posudku totiž dle soudu nebyly tyto jednotlivé aktivity hodnoceny a chybělo i jejich navázání na konkrétní poznatky o zdravotním stavu, k tomu srov. též rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2023, č.j. 5 Ads 8/2023-25. Tyto požadavky však v doplňujícím posudku splněny nejsou. Ze shora uvedených aktivit se doplňující posudek vyjadřuje pouze k celkové hygieně, vůbec se však nevyjadřuje k aktivitám použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, česat se, provádět ústní hygienu, holit se, zmiňuje se pouze o

běžné hygieně, z čehož však není jasné, kterou z uvedených aktivit považuje za běžnou hygienu.

35. Dále se posudková komise měla vypořádat se záznamem ze sociálního šetření a vysvětlit své odlišné stanovisko. Podle záznamu ze sociálního šetření ze dne 27. 4. 2023 žalobci do vany a z vany pomáhají kamarádi, celé tělo si zvládne umýt s pomocí kamarádů, ti mu též stříhají nehty na nohou i rukou, žalobce ústní hygienu zvládá ve vaně při koupání, oholit se zvládne. Dle záznamu má žalobce rovněž velké problémy s mobilitou. Doplnující posudek připustil, že žalobce zvládá celkovou hygienu pouze s pomocí (pomoc dostat se do vany i z vany), tedy konstatoval to samé, jako posudek ze dne 27. 1. 2021. Zároveň tím doplnující posudek určitým způsobem reagoval na záznam ze sociálního šetření. Nicméně, přesto je v doplnujícím posudku základní životní potřeba tělesné hygieny hodnocena jako zvládaná. Komise tento závěr opřela o několik argumentů, které jsou právní, nikoli medicínské povahy, a dle názoru soudu jsou zcela chybné.
36. Prvním argumentem komise bylo, že dopomoc při celkové hygieně vyplývá z poruchy celkové mobility. Takové zdůvodnění však odporuje zákonu, který stanoví deset jednotlivých základních životních potřeb, které je z hlediska možné závislosti osoby nutné hodnotit, přičemž může být naplněna jedna, ale také např. všech deset. Každá z těchto potřeb má v Příloze č. 1 prováděcí vyhlášky stanovena samostatná kritéria, která je třeba vyhodnotit, přičemž pokud osoba nezvládá alespoň jedno z těchto kritérií, platí, že není schopna předmětnou životní potřebu zvládat (§ 2a prováděcí vyhlášky). Pokud jde o životní potřebu tělesná hygiena, jsou kritéria obsažena v Příloze č. 1 písm. f). Pouze pokud by komise shledala, že žalobce zvládá všechna tato kritéria (aktivity) v přijatelném standardu, byla by oprávněna konstatovat, že žalobce tuto životní potřebu zvládá (v daném případě ovšem konstatovala, že žalobce nejméně jednu z těchto aktivit nezvládá). Není však oprávněna vyhodnotit, že žalobce životní potřebu tělesná hygienu zvládá, protože mu byla jako nezvládaná uznána životní potřeba jiná (resp. proto, že její nezvládnání souvisí s jinou životní potřebou), takové odůvodnění zákon neumožňuje.
37. Komise dále uvedla, že: „...celková hygiena není hodnocena jako záležitost každodenní..“. Soud tuto formulaci nepovažuje za srozumitelnou, není z ní jasné, zda je míněno to, že žalobce tuto aktivitu nevykonává každodenně nebo zda z obecného hlediska při hodnocení této aktivity se vychází z toho, že tato aktivita se nevykonává každodenně.
38. Dalším argumentem komise bylo to, že kamarádi žalobci neposkytovali dopomoc každodenně, avšak „pouze“ 4 - 5x do týdne. Tato úvaha však rovněž neobstojí. Podle písm. f) bod 3 Přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce se totiž za schopnost zvládat základní životní potřebu tělesná hygiena považuje stav, kdy je osoba schopna *provádět celkovou hygienu*. Pokud však komise dospěla k závěru, že žalobce tuto aktivitu sám nezvládá a potřebuje dopomoc (což je v doplnujícím posudku uvedeno), nebylo již namístě posuzovat, zda žalobce provádí celkovou hygienu každý den. Jinými slovy, pokud bylo zjištěno, že žalobce tuto aktivitu nemůže sám zvládnout a pokaždé, když jí provádí, se neobejde bez dopomoci cizích osob, plyne z toho, že nezvládá danou základní životní potřebu bez ohledu na to, zda provádí celkovou hygienu jednou, dvakrát, třikrát, či sedmkrát týdně. Rovněž není namístě posuzovat, zda s ním pečující osoba trvale bydlí, neboť žádné takové kritérium právní předpisy nestanoví.

39. Komise dále argumentovala tím, že údajná dopomoc kamarádů nebyla stvrzena písemně, přičemž pečující osoba bývá jmenovitě uvedena. V tom je však doplňující posudek zcela překvapivý, neboť do té doby správní orgány ani komise v tomto směru žádné pochybnosti nevyjádřily. Ve spise se navíc nachází oznámení o poskytovateli pomoci ze dne 4. 12. 2024 podepsané žalobcem, ve kterém je jako pečující osoba od 4. 12. 2024 uveden jeho registrovaný partner (s uvedením všech osobních údajů), který je též podepsán. Dále jsou ve spise dvě potvrzení správního orgánu I. stupně ze dne 8. 4. 2025, dle kterých žalobci v období od 22. 9. 2015 do 4. 12. 2024 poskytovala péči jiná fyzická osoba (konkrétně označená). K těmto písemnostem se však doplňující posudek nijak nevyjádřil. Pokud komise přesto měla pochybnosti o tom, zda je žalobci péče skutečně poskytována, měl být žalobce vyzván, aby doplnil chybějící podklady. Výše uvedeným způsobem však není možné postupovat.
40. Podle komise postižení levého ramenního kloubu, u kterého při kapsulitidě došlo k bolestivému omezení rotací, je léčebně ovlivnitelné a není trvalého charakteru. Komise tím zřejmě referuje ke zprávě z algeziologie ze dne 21. 3. 2023, byť to výslovně v posudku neuvádí. Nicméně komise tento svůj závěr o možnosti léčebně ovlivnit dané postižení nijak nevysvětlila a neuvedla konkrétně, jakým způsobem lze dané postižení léčit. Její závěr tak nelze považovat za dostatečně odůvodněný.
41. S ohledem na výše uvedené neobstojí hodnocení posudkové komise, která na rozdíl od posudku ze dne 27. 1. 2021 hodnotila základní životní potřebu tělesná hygiena jako zvládanou.
42. Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2020, č. j. 1 Ads 224/2019-20, který se týká posudkového řízení: *„Posuzování závislosti na pomoci jiné fyzické osoby provádí posudkový lékař OSSZ a posudková komise žalovaného. Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zákona č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Výsledkem posouzení je potom odborný posudek, který je pro správní orgán stěžejním důkazem, a na který je při nedostatku odborné erudice odkázán. Proto je třeba klást zvýšený důraz na jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost každého takového posudku. Tyto náležitosti posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně a přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti (srov. např. rozsudek ze dne 5. března 2015, č. j. 6 Ads 299/2014 – 25, či ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 34/2018 – 17).“ (podtržení doplněno – pozn. soudu)*
43. *„Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1*

písm. b) s. ř. s.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53).

44. Na základě výše uvedeného soud považuje posudek PK MPSV ze dne 1. 2. 2024 ve spojení s doplňujícím posudkem ze dne 20. 1. 2025 za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.), přičemž nebyl respektován závazný právní názor zdejšího soudu uvedený v rozsudku ze dne 27. 8. 2024 č.j. 21 Ad 10/2024-33. Vzhledem k tomu, že žalovaný z těchto posudků vyšel, trpí těmito vadami i napadené rozhodnutí.
45. S ohledem na shora uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s.ř.s. a v souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. zároveň vyslovil, že věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
46. V dalším řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), si žalovaný od posudkové komise MPSV vyžádá doplnění posudku stupně závislosti žalobce, které se zaměří zejména na spornou základní životní potřebu tělesná hygiena. Nicméně, s ohledem na to, že žalobce aktuálně namítá zhoršení zdravotního stavu a tvrdí, že je na invalidním vozíku, bude nezbytné zabývat se i dalšími životními potřebami, které dosud nebyly sporné a které byly označeny jako zvládané (orientace, komunikace, stravování, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví), a vyhodnotit, zda je žalobce zvládá. V doplněném posudku komise v souladu se shora uvedeným řádně uvede, z jakých konkrétních podkladů vycházela, co bylo jejich obsahem, jaká zjištění učinila ohledně zvládání základních životních potřeb žalobcem a jak tato zjištění vyhodnotila, řádně a přezkoumatelně vyhodnotí naplnění všech kritérií uvedených v Příloze č. 1 prováděcí vyhlášky, vypořádá se se všemi potížemi a námitkami vznesenými žalobcem i s případnými rozpory v podkladech, vysvětlí a věcně zdůvodní, pokud se v hodnocení zvládání některé základní potřeby odchýlí od předchozích posudků. V návaznosti na doplnění posudku a sdělení stanoviska žalobce k tomuto doplnění žalovaný vyhodnotí, zda doplněný posudek v souladu se shora uvedenou judikaturou splňuje požadavky na úplnost, přesvědčivost a zda se náležitě vypořádává se všemi relevantními skutečnostmi a námitkami žalobce. Žalovaný následně ve věci znovu rozhodne.
47. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl v řízení úspěšný, ale žádné náklady mu nevznikly.
48. Soud danou věc projednal přednostně mimo pořadí s ohledem na tvrzení žalobce v podání ze dne 30. 11. 2025, kde uvedl, že se jeho zdravotní stav významně zhoršil a je nyní na invalidním vozíku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. ledna 2026

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně